

Head sõnumid evangeelseteks kodugruppideks Mailis Janatuinenilt

Piibliõpe Luuka evangeeliumist

Tähelepanu! Neljandas tulbas on märgitud küsimuste raskusaste. Kõige kergemad küsimused on tähistatud ühe tärniga *, üsna kerged kahe tärniga ** ja mõnevõrra raskemad kolme tärniga ***.

1.	Neitsi jääb lapseootele	1:26-38	***
2.	Karjased väljal	2:8-20	**
3.	Anna ja Siimeon	2:25-38	**
4.	Jeesus teismelisena	2:40-52	**
5.	Ristija Johannese sõnum	3:7-20	***
6.	Jeesus alustab oma tegevust	4:31-37	***
7.	Suur kalasaak	5:1-11	**
8.	Kes on tõeliselt õnnelik?	6:20-26	**
9.	Armastage oma vaenlasi!	6:27-38	**
10.	Sinu elu alus	6:46-49	**
11.	Lesknaine Naini linnast	7:11-17	*
12.	Naine, kellele anti palju andeks	7:36-50	*
13.	Tähendamissõna külvajast	8:4-15	**
14.	Ma järgnen sulle	9:57-62	**
15.	Nimi taevas	10:17-20	***
16.	Halastaja samaarlane	10:25-37	**
17.	Tarvis on vaid üht	10:38-42	**
18.	Kala ja madu	11:5-13	**
19.	Rumal rikas mees	12:13-21	**
20.	Arukad ja arutud sulased	12:35-48	***
21.	Viljatu viigipuu	13:6-9	***
22.	Küürakas naine	13:10-17	**
23.	Kitsas uks	13:22-30	***
24.	Suur pidusöök	14:12-24	**
25.	Kadunud lammas	15:1-7	**
26.	Kadunud poeg	15:11-24	*
27.	Veel üks kadunud poeg	15:25-32	**

28.	Rikas mees ja vaene Laatsarus	16:19-31	**
29.	Kümme tervendatud, üks päästetud	17:11-19	*
30.	Järeleandmatu lesknaine	18:1-8	**
31.	Kes on õige?	18:9-14	**
32.	Maksukoguja puu otsas	19:1-10	*
33.	Viimane tähendamissõna	20:9-19	***
34.	Lesknaise ohvriand	21:1-4	**
35.	Peetrus salgab oma Issanda	22:31-34, 54-62	*
36.	Paradiisi väravad on avatud	23:32-43	*
37.	Emmause tee	24:13-35	**
38.	Kõigile rahvastele	24:44-53	***

1. NEITSI JÄÄB LAPSEOOTELE (Luuka 1:26-38)

TAUSTAST. Nende sündmuste ajal oli Maarja noor tütarlaps, ilmselt vähem kui 20 aastat vana. Ta oli kihlatud puusepp Joosepiga. Vana Testamendi ajal olid seksuaalsuhted enne abielu rangelt keelatud.

1. Iseloomusta Maarjat! Milliseid järeldusi võid teha teksti põhjal?
 - Milline oli Maarja suhe Jumalaga?
 - Kujuta ette Maarja igapäevaelu väikeses Naatsareti linnas! Millised võisid olla tema rõõmud ja mured?
2. Miks valis Jumal selle noore tüdruku oma poja emaks?
 - Mõttele erinevatele põhjustele, miks Maarja reageeris ingli tervitusele nii, nagu võime seda lugeda salmist 29.
3. Miks saatis Jumal Gaabrieli Maarja juurde?
 - Loe salme 32-33! Mida sai Maarja teada lapse kohta, keda ta pidi kandma hakkama? Ütle seda oma sõnadega!
4. Maarja oli neitsi. Kuidas sai ta uskuda neitsistsündi, kui tal polnud midagi, millega seda tõendada? (Teisisõnu, enne kui tema keha andis rasedusest märku.)
 - Miks nii paljudel tänapäeva inimestel on äärmiselt raske uskuda neitsistsündi?
5. Matteuse evangeeliumis näeme, et Joosepil oli väga raske uskuda neitsistsündi. Kui Maarja oleks teadnud, mis raskused teda Jeesuse emana ootavad, kas sa arvad, et ta oleks Jumala kutsele vastanud?
6. Gaabriel ütles kaks korda, et Maarja on Jumalalt armu saanud (salmid 28, 30). Sõna „arm“ tähendab pattude andeksandmist. Miks oli Maarjal seda andestust tarvis?
7. Võib-olla oled sa vahel tundnud, et sinu probleemid on isegi Jumala jaoks liiga keerulised. Loe salmi 37 ja rakenda seda oma probleemide puhul! Mis tähendus on sellel salmil sinu praeguses olukorras?
8. Umbes kolmkümmend aastat hiljem seisis Maarja oma poja risti all. Mida ta võis siis mõelda Jumala töötusest salmides 32-33?
9. Kui Jumal pakuks sulle elu, mis oleks täis armu, ent samas täis kannatust nagu Maarja elu, kuidas sa Talle vastaksid?

2. KARJASED VÄLJAL (Luuka 2:8-20)

TAUSTAST. Jeesuse ajal vaadati karjastele ülalt alla, sest nad ei saanud hingamispäeva pidada. Näiteks ei peetud neid kohtus sobivateks tunnistajateks. Vanas Testamendis olid inglid ilmunud vaid suurtele jumalameestele nagu Aabraham, Hesekiel ja Taaniel.

1. Mõttele nende Juudamaa mägede karjaste igapäevaelule! Millised olid nende rõõmud, millised nende mured?
 - Milline oli sinu arvates karjaste suhe Jumalaga, kelle käske nad ei saanud täita?
2. Jeruusalemm asus Petlemmale väga lähedal, seal elas palju usklikke. Miks ei ilmunud ingel neile inimestele, vaid karjastele?
3. Salmis 9 öeldakse, et karjased kartsid üliväga. Mida nad kartsid?
 - Mida sina praegu üle kõige kardad? (Sellele küsimusele võid vastata vaikselt oma südames.)
4. Mis rõõmustas karjaseid, kui nad kuulsid ingli sõnu (salmid 10-12)?
 - Kujuta ette, et ingel ütleb salmid 10-11 isiklikult sinule! Kas sa saaksid rõõmsaks? Miks?
5. Mida mõtlesid karjased, kuuldes, et kauaoodatud Päästja magab sõimes? (Sõim on koht, kust loomad söövad heina).
 - Kuidas sina reageeriksid, kui sulle öeldaks: „Maailma Päästja magab pesukaosis“?
6. Mis põhjusel rõõmustasid inglid selle üle, et Jumal sündis mustuses, külmas, vaenlaste ja pisikute keskel (salmid 13-14)?
 - Miks pidi Päästja sellistes tingimustes sündima?
7. Miks tahtis Jumal oma Poega kohe peale sünni kellelegi näidata?
8. Kuidas leidsid karjased keset ööd õige lauda?
 - Mis põhjusel suutsid karjased uskuda, et sõimes magav imik on Issand Kristus?
9. Mis karjaste sõnades kosutas Maarjat ja Joosepit, kes olid üle elanud raske öö?
 - Miks Jumal ei saatnud Maarja ja Joosepi juurde inglit, vaid hoopis karjased?
10. Karjased rääkisid paljudele, mida nad olid jõuluööl näinud ja kuulnud. Miks kõik teised ei läinud Jeesust kummardama?

11. Läks veel üle kolmekümne aasta, enne kui Jeesus sai kuulsaks. Enamik karjaseid oli selleks ajaks surnud. Kuidas karjaste elu pärast vastündinud Jeesuse nägemist muutus? Mis jäi samaks?

- Mida said karjased nende sündmuste läbi teada oma suhtest Jumalaga?

RÕÕMUSÕNUM. Inglise laulsid jõuluõöl rahust ja rõõmust. Rahul ja rõõmul oli siiski hind, mille pidi maksma Jeesus. Ta hakkas seda maksma sõimes ja lõpetas maksmise ristil.

3. ANNA JA SIIMEON (Luuka 2:25-38)

TAUSTAST. Tõsiasi, et Joosep ja Maarja ohverdasid templis vaid ühe paari tuvisid, näitab, et nad olid vaesed. Võrdle 3 Moosese 12:7-8. Paljud ootasid sel ajal Messiat, ent suurem osa arvas, et Ta näitab oma väge ja meelevalda kõigile.

1. Kujuta ette, mida Anna üle elas, kui ta abikaasa pärast seitsmeaastast abielu suri (salm 36)!
 - Miks Anna ei tahtnud uuesti abielluda, nagu sel ajal kombeks oli? Mõttele erinevatele põhjustele!
 - Mis oli Anna elu mõte nende 50-60 leseaasta jooksul (salmid 36-37)?
2. Mis sa arvad, mille pärast Anna ööd ja päevad, aasta aasta järel templis palvetas?
 - Mida näitab salm 38 Anna usu kohta? (Millest oli tal lunastust vaja?)
3. Kujuta nüüd ette elu, mida Siimeon oli elanud enne Jeesusega kohtumist! Mis olid tema rõõmud ja mured (salmid 25-26)?
 - Mida tähendas Siimeonile Jumala töötus (salm 26)?
4. Mida tähendab vana inimese jaoks see, kui tal on midagi tulevikult oodata ja loota?
 - Mida on ühist ootamisel ja usul?
 - Mis oli vahet Messial, keda ootas Siimeon, ja Messial, keda ootas enamik inimesi? (Vaata märkust ja salmi 25!)
5. Kuidas oskas Siimeon näha vaese pere lapses Issandat Kristust?
 - Miks keegi teine templi külastajatest ei näinud seda, mida nägid Anna ja Siimeon?
6. Vaata hoolikalt teksti ja püüa leida viiteid, millist lunastust ootasid need kaks vanainimest Messialt (salmid 25, 31, 32, 38)!
 - Mida tahad sina Jeesuselt kõige enam?
7. Millist jõupingutust nõuab inimeselt möönmine, et ta on valmis surema (salm 29)?
 - Rakenda Siimeoni sõnu oma elus! Kas sina saad öelda nii, nagu tema ütles salmides 29-30?
8. Mida uut paljastasid Siimeoni sõnad Maarjale tema lapse kohta (salmid 30-35)?
 - Kuidas läbistas mõök Maarja südame? (Vastus pole tänases tekstis.)
9. Anna ja Siimeon ei kohanud Jeesust enam kunagi. Kuidas muutis kohtumine väikse Jeesusega nende elusid? Mis jäi samaks?
10. Mis kutsumus oli neil kahel vanainimesel kuni surmani?

- (Meie päevil on paljud inimesed huvitatud prohvetiannist. Miks kutsuti Annat prohvetiks? Vaata salmi 36!)

RÕÕMUSÕNUM. Kui sa oled näinud Jeesust läbi Jumala sõna, siis suudad sa öelda nagu Siimeon: „Nüüd, Issand, oled sa täitnud oma töotuse ja võid lasta oma sulasel rahus minna. Omaenda silmadega olen ma näinud sinu lunastust.“

4. JEEBUS TEISMELISENA (Luuka 2:40-52)

TAUSTAST. Juudi poisse peetakse täiskasvanuks 13-aastaselt. Jeesusel oli neli venda ja mõned õed (Matteuse 13:55-56). Tema isa oli puusepp ja ka tema õppis isa ameti. Tempel oli ainus koht, kus juudid tohtisid oma pattude eest ohverdada. Jumal oli lubanud, et Tema ligiolu on alati seal.

1. Maarja pidi kasvava pere eest hoolitsema. Mida võis talle tähendada iga-aastane paasapühade palverännak?
 - Milliseid ettevalmistusi pidi Maarja tegema selleks kahenädalaseks reisiks?
2. Kujuta ette poisieas Jeesuse igapäeva elu kasvava pere vanima pojana!
 - Mida tähendas Jeesusele, et Ta sai võib-olla esimest korda koos vanematega Jeruusalemma sõita?
3. Miks ei öelnud Jeesus vanematele varem, et Ta ei plaanitse nendega koos koju tulla?
 - Miks tahtis Jeesus just templisse minna?
4. Mida ütlevad salmid 46-47 Jeesuse kohta?
 - Mis oli selle 12-aastase poisi esmane huvi?
5. Miks imestas Jeesus selle üle, et Ta vanemad ei teadnud, kus Ta oli?
6. Miks oli Jeesuse jaoks nii tähtis kohtuda oma taevase Isaga templis, mitte seal, kus Ta ise parasjagu oli?
7. Mida näitab salm 48 Maarja kohta?
 - Kuidas oleks Maarja pidanud reageerima, kui ta poja silmist kaotas?
8. Kuidas tundsid end Jeesuse vanemad, kui nad poja vastust kuulsid (salm 49)?
 - Mida tahtis Jeesus oma vanematele selle juhtumi kaudu õpetada?
9. Millal on meil sellest tekstist lähtuvalt õigus vanemate käsust üle astuda?
 - Milline on sellest tekstist lähtuvalt Jumala tahe teismeliste jaoks?
 - Kuidas peaksime sellest tekstist lähtuvalt oma teismelisi kohtlema?
10. Milline oli Jeesuse suhe vanematega ja teiste inimestega nende 18 aasta vältel, mis jäävad selle sündmuse ja Tema avaliku tegevuse vahele (salmid 51-52)?

RÕÕMUSÕNUM. Põhjus, miks Jeesus armastas templit, on kirjas **Johannese 2:19-21**. Ringijuhth võib selle lõigu ette lugeda.

5. RISTIJA JOHANNESE SÕNUM (Luuka 3:7-20)

TAUSTAST. Johannese vanemad olid olnud vanad, nüüd olid nad surnud. Tal polnud õdesid-vendi, ka polnud ta abielus. Johannes elas üksildases kõrbes.

1. Milline inimene oleks Johannesest saanud, kui ta oleks olnud alati sõpradest ümbritsetud?
 - Mõttele aegadele, kui oled end üksildasena tundnud! Mida positiivset tõi üksindus sinu ellu?
2. Johannes kutsus oma kuulajaid „rästikute sooks“ (salm 7). Miks saavutas ta siiski suurema populaarsuse kui Jeesus?
3. Vaata Johannese sõnu salmides 7-14. Kuidas peaksime meie neid salme oma ühiskonnas rakendama?
 - Mis selles kõnes sinu südametunnistust puudutab?
 - Milline oleks maailm, kui igaüks elaks, nagu Johannes käsib meil elada?
4. Võrdle Johannese sõnumit sõnumitega, mida sa tavaliselt kristlikel koosolekutel kuuled! Mis on erinevat?
 - Kuidas sellele reageeritaks, kui keegi sinu kogudusest või kristlikust rühmast jutlustaks nagu Johannes?
5. Salmidest 4-6 selgub, et Johannese ülesanne oli valmistada Messiale teed inimeste südames. Mil viisil valmistab selline range sõnum nagu Johannesel meie südameid Jeesuse tulekuks?
 - Mis oleks juhtunud, kui Johannes oleks jutlustanud järgmiselt: „Jumal mõistab teie nõrkusi ja aktsepteerib teid sellistena, nagu te olete!“?
6. Milline oli Johannes suhe saabuvasse Messiasse (salmid 15-17)?
 - Miks ei kasutanud Johannes oma populaarsust enese kasuks?
7. Johannes manitses kuningas Heroodest pattude pärast, mida too oli oma eraelus teinud (salmid 19-20). Miks ta tahtis kuninga seksuaalsuhetesse sekkuda?
 - Millistes situatsioonides peaksime teisi inimesi nende seksuaalsuhete pärast manitsema?
8. Johannes oli vaid 30-aastane, kui ta vanglas hukati. Mis oli tema lühikese elu mõte?
 - Mis võis olla selle prohveti elu suurimaks õnneallikaks?
9. Ka Jeesus oli nende seas, kes kuulsid Ristija Johannese sõnumit. Ta oli puu, mis kandis vaid head vilja. Miks ta siis „raiuti maha ja visati tulle“ (salm 9)?

RÕÕMUSÕNUM. Johannese sõnum koosnes suures osas käskudest ja hoiatustest, mis andsid kuulajatele patutunnetuse. Ühes teises evangeeliumis ütleb Johannes siiski, mida Messias meie pattudega ette võtab: „Vaata, see on Jumala Tall, kes võtab ära maailma patud!” (**Johannese 1:29**).

6. JEEBUS ALUSTAB OMA TEGEVUST (Luuka 4:31-37)

TAUSTAST. Sellist meest, kelles on kuri vaim, kutsutakse kurjast vaimust vaevatuks. See erineb vaimuhaigusest, tähendades lihtsalt seda, et kuri vaim elab inimese südames samamoodi, nagu Püha Vaim elab uskliku südames. Kuri vaim läheb tavaliselt inimese sisse ebajumalateenistuse, nõiduse, ennustamise, kultuslike tervendamiste, erinevate rokkmuusikaliikide jms kaudu. Kurjast vaimust vaevatul on sageli mingid „hood“, ta karjub ebainimliku häälega ja on sageli erakordselt tugev.

1. Kas sina usud, et saatan ja kurjad vaimud on olemas?
 - Kui oled kuulnud lugusid kurjast vaimust vaevatud inimestest jms, siis võid nendest jutustada!
 - Miks nii paljud inimesed kardavad pimedust, kummitusi, vaime ja ebajumalaid?
2. Kujutle kurjast vaimust vaevatud mehe igapäevaelu! Mõttele eriti tema pereelule ja teistele suhetele!
 - See oli esimene hingamispäev, mille Jeesus Kapernaumas veetis, mis tähendab, et inimesed polnud osanud tulla sünagoogi temaga kohtuma. Miks sinu arvates tuli sinna too kurjast vaimust vaevatud mees, ehkki ta teadis, et teda võib iga hetk tabada mõni neist „hoogudest“?
3. Miks kurjad vaimud Jeesuse lähedale sattudes sageli karjusid ja mäslesid?
 - Seleta oma sõnadega, mida kuri vaim Jeesuse kohta teadis (salm 34)!
 - Kas vaimul oli õigus või ei?
4. Miks Jeesus ei kõnetanud meest, vaid vaimu?
 - Miks Jeesus ei vastanud kurja vaimu poolt esitatud küsimusele (salmid 34-35)?
5. Miks Jeesus aitas kurjast vaimust vaevatud meest, ehkki too polnud seda palunud?
 - Võib-olla oled kuulnud lugusid, kuidas keegi ajas inimesest kurje vaime välja. Mille poolest erineb sellest moodus, kuidas Jeesus kurja vaimu välja ajas?
6. Mis hämmastas inimesi Jeesuse juures kõige rohkem (salmid 32, 36)?
 - Mille poolest erinevad Jeesuse sõnad teiste inimeste sõnadest?
 - Millise probleemi või inimese jaoks oleks sul praegu Jeesuse vägevast sõna tarvis? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
7. Mida peaksid selle teksti põhjal ütleva inimesele, kes kardab pimedust, vaime, kummitusi, ebajumalaid või saatana väge?
 - Mil määral aitab sinu arvates kaasaegne kristlik kirik neid, kes on vaimumaailma poolt seotud?
8. Miks alustas Jeesus oma tegevust sellise teoga?

9. Mis on vahet sellel, kui inimene langeb pattu, ja sellel, kui temasse läheb kuri vaim?
10. (Vastused viimasele kolmele küsimusele leiab mujalt kui tänasest tekstist.)
- Kuidas sai Jeesus meelevald käsutada kurja vaimu?
 - Kuidas Jeesus lõpuks hävitab saatana ja tema vaimud (salmid 34)?
 - Ehkki Jeesusel oli meelevald hävitada kurje vaimu, miks siis hävitasid kurjad vaimud tema enese ristil?

7. SUUR KALASAAK (Luuka 5:1-11)

TAUSTAST. Peetrusel oli ämm (Luuka 4:38-39), mis tähendab, et tal olid ka naine ja lapsed. Peetrus oli kalur – kui ta ei saanud kala, ei olnud tal ka elatist. Geneetsareti järvel püüdsid nad öösiti (mitte eredas päevavalguses) kala, pigem madalas kui sügavas vees.

1. Kui keegi teist on kunagi öises vahetuses töötanud, siis räägi, kuidas sa end järgmisel hommikul tavaliselt tundsid?
 - Kujutle, mida võis Peetrus mõelda, kui ta pärast edutut ööd võrke pesi (salm 2).
2. Miks tahtis Jeesus paadis olles inimesi õpetada (salm 3)?
 - Miks valis Jeesus sinu arvates just Peetruse paadi enda „lavaks“?
3. Peetrus oli just võrgud puhtaks pesnud. Pealegi oli ta kalapüügiekspert, Jeesus aga mitte. Miks järgis ta Jeesuse käsku, ehkki ta riskis kaotada teiste kalurite silmis oma hea maine (salm 4-5)?
 - Mis sa arvad, kas Peetrus uskus, et ta saab kala, või mitte?
4. Kuidas sa Jeesusele vastaksid, kui Ta paluks sul teha midagi sinu arvates võimatut?
5. Paar aastat tagasi avastati Geneetsareti järve mudast Jeesuse ajast pärinev kalapaat. See oli umbes kaheksa meetri pikkune ja üle kahe meetri laiune. Kui palju ühekiloseid kalu võis kaks sellist paati mahutada (salm 7)?
 - Mis sai kõigist neist kaladest?
6. Mis on sinu jaoks hämmastavat selles, kuidas Peetrus reageerib tolele imele?
 - Milliseid patte võis Peetrus silmas pidada, kui ta lausus 8. salmis antud sõnad?
7. Mida sai Peetrus selle ime läbi Jeesuse isiku kohta teada? (Vaata ka, kuidas ta kõnetab Jeesust salmides 5 ja 8!)
 - Mis hirmutas Peetrust?
8. Vaata salmi 10! Miks Jeesus rääkis sel viisil alles pärast Peetruse ülestunnistust?
 - Mis on kaluril ühist evangeeliumikuulutajaga?
9. Mis garantii oli Peetrusel, et ta pere ei jää nälga, kui ta lahkus neist ja järgis Jeesust?
 - Ka sul on kindlus, et su pere ei kannata, kui sa otsustad Jeesusele järgneda, kuhu iganes ta su minna käsib?

RÕÕMUSÕNUM. Siimon ei eksinud, kui ta mõtles, et patune inimene ei saa püha Jumala ligi tulla. Ta teadis, mida Vana Testament ütleb: patune, kes tuleb Jumala lähedale, sureb. Seepärast pidi Jeesus saama selle saatuse osaliseks, mida Siimon kartis – surma silme ees jättis Jumal Ta maha.

8. KES ON TÕELISELT ÕNNELIK? (Luuka 6:20-26)

TAUSTAST. Sõna „õnnis“ tähendab algses kreeka keeles „äärmiselt õnnelik“. Selles tekstis mainitud „rikkad“ on need, kellel on kõik, mida nad selles elus on iganes tahtnud: raha, armastus ja tervis. „Vaeste“ all mõeldakse inimesi, kellel pole neid asju kunagi olnud või kes on need kaotanud. (Sõna „vaesed“ ei tähenda siin „vaimust vaeseid“, Jeesus ei viita siin nendele.)

1. Mis on selle teksti põhjal inimese tõeline õnn?
 - Mis on selle teksti põhjal inimese tõeline õnnetus?
2. Mis on Jeesuse sõnul vaesuse positiivne tahk? (Sõna „vaesed“ tähendust vaata eelpoololevast märkusest!)
 - Mis on rikkuse puhul negatiivne? (Vaata eelpoololevat märkust!)
 - Millisesse neist kahest grupist kuulud sina? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
3. Paljud inimesed selles maailmas on nälgased, sest neil pole toitu. Kuidas saab Jeesus osasid neist õnnelikeks nimetada?
 - Paljud inimesed meie ühiskonnas ihaldavad armastust ja tunnustust. Kuidas saab Jeesus osasid neist õnnelikeks nimetada?
4. Mõttele mingile olukorrale minevikus, mis pani sind nutma! Mis tunne sul oleks olnud, kui Jeesus oleks siis sinu juurde tulnud ja öelnud: „Õndsad olete teie, kes te nüüd nutate“?
 - Kujutle inimest, kes iialgi ei nuta! Miks on raske teda õnnelikuks või õnnetuks nimetada?
5. Mis alustel võis Jeesus väita, et Tema nutvad jüngrid on õnnelikud?
 - Kas nutvad jüngrid on õnnelikud nuttes või hiljem, kui nad saavad naerda?
6. Mis on väärat rikkuses, rahulolus, naerus ja selles, kui sinust hästi räägitakse?
 - Millal tuleb aeg, kui rikkad, täissõõnud, naervad inimesed peavad nutma?
7. Miks vihatakse neid, kes räägivad tõtt, ja miks räägitakse hästi neist, kes on valeprohvetid (salmid 22, 26)?
 - Kas sinu arvates on tegelikult olemas inimesi, kes rõõmustavad ja hüppavad rõõmust, kui neid taga kiusatakse ja kritiseeritakse (salm 23)? Kui on, siis kuidas nad sedaviisi reageerida suudavad?
8. Mis on vaestel, nälgijatel, nutvatel ja kritiseeritud inimestel sellist, mis rikastel jt puudub?
9. Miks kutsub Jeesus õnnelikeks vaid oma jüngreid, mitte kõiki kannatavaid inimesi maailmas (salm 20)?
10. Rakenda need salmid Jeesuse elule! Arutle järgneva üle: kas Jeesus oli ristil rippudes

õnnelik? Miks? Miks mitte?

- Miks ei pakkunud Jumal kannatavale Jeesusele lohutust?

9. ARMASTAGE OMA VAENLASI! (Luuka 6:27-38)

TAUSTAST. Seda teksti lugedes mõtle eelmisele nädalale! Mis piirini järgisid sa neid käske oma igapäevaelus?

Salmid 27-30

1. Enamik meist on nähtavasti nõus sellega, et igaüks peab elama nii, nagu Jeesus siin õpetab. Miks on nii raske niimoodi elada?
 - Kas Jeesuse õpetust oleks lihtsam järgida, kui Ta oleks öelnud: „Olge vaenlaste vastu lahked!“?
2. Kujutle, et sa hakkad neid reegleid oma pereringis, koolis või töökohal järgima. Mida sa arvad, kuidas su pere, kool või töökoht muutuks?
 - Mis sa arvad, kas suhe kellegagi, kes sulle ei meeldi, paraneks, kui sa selle inimese eest palvetaksid (salm 28)?
3. Jeesus pidas kõiki neid käske punktipealt. Miks Tal siiski nii palju vaenlasi oli?
4. Millist kahju teeb vihkamine vihkajale?

Salmid 31-38

5. Mis on põhiline erinevus Kõigekõrgema laste ja patuste vahel, nii nagu neid nendes salmides kujutatakse?
 - Mille poolest sarnaned sina Kõigekõrgema lastega ja mille poolest sarnaned sa patustega?
6. Mil moel eksivad need, kes alati kaebavad, et teised ei arvesta nendega (salmid 36-38)?
 - Millised inimesed vajavad tingimusteta armastust kõige enam?
7. Salm 35 kirjeldab Jeesuse armastust meie vastu isegi siis, kui oleksime Tema vaenlased. Loe salmi ja vasta järgnevale küsimusele! Kas inimesele on sellisesse tingimusteta armastusse uskumine raske või kerge?
8. Neile, kes neid käske peavad, on lubatud suur tasu (salm 35). Jeesus täitis selle tingimuse, ent tasu asemel löödi Ta hoopis risti. Miks?
9. Kuidas saame õppida armastama oma vaenlasi?
 - Kuidas inimesed, kes ei ole saanud hakkama oma vaenlaste armastamisega, võivad saada Kõigekõrgema lasteks?

RÕÕMUSÕNUM. Sõna tegelikus tähenduses oli vaid Jeesus Kõigekõrgema Jumala Poeg. Ta armastas oma vaenlasi ja palvetas nende eest kibeda lõpuni. Siiski ei võtnud Ta tasu endale, vaid annab selle neile, kes paluvad andestust, et nad ei suuda neid käske täita.

10. SINU ELU ALUS (Luuka 6:45-49)

1. Keda kujutab Jeesus salmis 45?
2. Mis on sarnast majal ja inimesel? Leia võimalikult palju sarnasusi!
 - Miks paljud inimesed peavad oluliseks vaid maja / elu fassaadi, mitte selle vundamenti / alust?
3. Milliseid erinevaid asju võivad inimesed oma elu aluseks võtta?
 - Mis põhjusel ehitavad paljud inimesed oma elu, ilma et nad eelnevalt „vundamenti ehitaksid“?
4. Mida peab Jeesus silmas, kui ta räägib „suurveest“ või „voolust“, mis tabab inimesi?
 - Kuidas käituksid olukorras, kui su elu tabab „suurvesi“, mille ees praegu hirmu tunned?
5. Selle tähendamissõna järgi tabab „suurvesi“ ühtemoodi nii kristlaste kui ka mittekristlaste elusid. Miks kristlasi ei säästeta?
6. Mõttele korrale, kui su elu tabas katastroof! Mille külge sa siis klammerdusid?
 - Kuidas Jeesuse sõnad sind piinarikkal ajal aitasid? Palun jaga oma kogemusi!
7. Mis juhtub inimesega, kelle maja kukub kokku? (Kuidas ta elab peale katastroofi?)
8. Mis võib olla põhjuseks, miks keegi kuuleb Jeesuse sõnu, ent ei pane neid praktikasse?
 - Mis paneb kedagi tahtma panna Jeesuse sõnu praktikasse?
 - Millisesse neist kahest grupist kuulud sina? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
9. Jeesuse sõnade ellurakendamine tähendab muuhulgas ka seda, millest eelmisel korral kuulsime: armastage oma vaenlasi! Saad sa öelda, et need sõnad on saanud sinu elu aluseks?
10. Sõnal „kalju“ on Piiblis rohkem kui üks tähendus. Paulus ütleb **1 Korintose 10:4**: „See kalju oli Kristus.“ Mis vahe on, kas sa ehitad oma elu Jeesuse käskudele (seadusele) või Jeesusele enesele (evangeeliumile)?
11. Jeesus ise täitis kõiki käske. Miks siis purustas „suurvesi“ Tema elu?

11. LESKNAINE NAINI LINNAST (Luuka 7:11-17)

TAUSTAST. Inimesed kutsusid Jeesust suureks prohvetiks, sest neil oli meeles, kuidas nii Vana Testamendi Eelija kui Eliisa äratasid lesknaise poja surnuist üles (salm 16).

1. Mõttele erinevatele põhjustele, miks nii paljud inimesed tahtsid noormehe matustel osaleda (s.12)!
2. Mõttele selle lesknaise elule! Ajal, kui kõik tahtsid saada võimalikult palju lapsi, oli temal vaid üks laps. Mis võisid olla selle väikese pere eredaimad hetked, kui isa veel elas?
 - Mis võis selle naise jaoks mehe surma korral kõige raskem olla?
3. Millised majanduslikud ja psühholoogilised probleemid võivad esile kerkida, kui ema oma ainsat poega üksinda kasvatab?
4. Mida võis see ema oma poja kirstu järel kõndides Jumala kohta mõelda?
5. Noormehe surma ajal oli Jeesus Kapernaumas, mis asus umbes 40 km kaugusel Naini linnast (Luuka 7:1). Matused peeti hiljemalt päev peale surma. Miks tahtis Jeesus aegsasti sellele matusele jõuda, ehkki see tähendas, et ta pidi kiiruga nii kaugelt tulema?
 - Miks tahtis Jeesus aidata seda lesknaist, kes temalt kunagi abi küsinud polnud?
6. Millistes olukordades oled tundnud, et Jumala abi ei pruugi õigel ajal sinuni jõuda?
 - Kuidas saame veenduda selles, et Jeesus ei tule kunagi liiga hilja?
7. Miks ütles Jeesus nutvale emale: „Ära nuta!“?
 - Jeesus ütleb täna sullegi: „Ära karda!“ Mida Ta sellega mõtleb?
8. Kuidas äratas Jeesus noormehe surnuist üles?
9. Mida peab Luukas silmas, kui ta ütleb, et „Jeesus andis poja ta emale tagasi“ (salm 15)?
 - Mis sa arvad, kuidas muutis see juhtum ema ja tema poja suhet?
10. Ka taevane Isa pidi nägema, kuidas Tema ainust Poega viiakse hauda. Mis sa arvad, kas Tema valu oli suurem või väiksem kui sellel lesknaisel?
 - Salm 16 ütleb: „Jumal on tulnud hoolitsema oma rahva eest!“ Miks ei aidanud Ta omaenese Poega, kui too oli suremas?

12. NAINE, KELLELE ANTI PALJU ANDEKS (Luuka 7:36-50)

TAUSTAST. Selles kultuuris ei tohtinud naised oma juukseid avalikult näidata. Salmid 44-46 kirjeldavad, kuidas austatud külalisi tavaliselt kodudes tervitati / vastu võeti.

1. Mida mõtles Jeesusest variser Siimon, kes oli Ta oma koju kutsunud (salmid 36, 39, 44-46)?
 - Mis sa arvad, miks Siimon Jeesuse üldse külla kutsus?
2. Kõik teadsid seda naist, sest ta oli linna prostituut (salm 37). Püüa ette kujutada, kuidas naine üles kasvas. Mis võis olla põhjuseks, et ta oli nüüd prostituut? Mõtle erinevatele võimalustele!
 - Millised võisid olla selle naise kogemused armastusest?
3. Lõhnasalvi täis alabasternõu oli üsna kallid. Mõtle erinevaid põhjusi, miks naine oli raha kogunud ja selle nõu ostnud!
4. Miks naine tahtis nii väga Jeesusega kohtuda? Ta pidi ju teadma, et variseri kodus ei võeta teda hästi vastu!
 - Mis aitas naisel uskuda, et Jeesus ei lükka teda tagasi?
5. Miks naine tahtis Jeesust puudutada?
 - Mis juhtub, kui meie vastu puutub keegi või miski, mida me jälestame?
 - Mis juhtus, kui naine puudutas Jeesust?
6. Miks naine nuttis nii väga, et Jeesuse jalad said märjaks?
7. Mis sa arvad, mis oli selle naise puhul oluline: kas tema usk Jeesusesse või tema armastus Jeesuse vastu? Põhjenda teksti põhjal!
 - Oled sa kunagi tundnud, et armastad Jeesust kogu südamest? Mis puhul sa seda tundsid?
8. Salmides 41-42 räägib Jeesus lühikese tähendamissõna rahalaenajast. (Viissada teenarit oli 12 aasta palk. Viiskümmend teenarit oli 12 kuu palk.) Pattu võrreldakse võlaga. Mida tahtis Jeesus Siimonale selle loo kaudu õpetada?
 - Mis olid Siimona patud, millele Jeesus selles tähendamissõnas viitab?
9. Mis sai patuvõlast, mis naisel Jumala ees oli?
 - Mis sai patuvõlast, mis Siimonal Jumala ees oli?
 - Miks Siimon ei armastanud Jeesust?
10. Jeesus, olles täiesti teadlik kõigist su pattudest, ütleb sulle nüüd sõnad salmidest 48 ja 50. Mida sa talle vastad?

13. TÄHENDAMISSÕNA KÜLVAJAST (Luuka 8:4-15)

TAUSTAST. Tähendamissõna külvajast oli Jeesuse esimene tähendamissõna, mis oli Tema kolmeaastase avaliku teenimise võrdpildiks.

1. Miks võrdles Jeesus Jumala sõna seemnega? Leia võimalikult palju sarnasusi.
 - Mida tahtis Jeesus selle tähendamissõna kaudu oma tulevase teenimistöö kohta öelda?
2. Millised on konkreetsed viisid, kuidas saatan meie südamest Jumala sõna ära võtab (salmid 5, 12)?
 - Kuidas saame ära hoida, et meiega ei juhtuks see, mida on kirjeldatud 12. salmis?
3. Vaata salme 6 ja 13. Millised katsumused võivad põhjustada inimese äralangemise kristlikust usust?
 - Vaata salmi 13. Mille üle inimesed rõõmustasid?
 - Mida peab Jeesus silmas kristlase all, kellel pole „juurt“?
4. Kuidas võivad „elu mured, rikkused ja naudingud“ lüüa Jumala sõna meie elus (salmid 7, 14)?
 - Miks kipub rikkus olema kristlase jaoks suurem probleem kui vaesus?
 - Mida peame tegema, kui mõistame, et mured, rikkused ja naudingud eraldavad meid tasapisi Jumala sõnast?
5. Kuidas saab halvast pinnasest hea maa (salmid 8, 15)?
 - Millistel tingimustel võib inimelu vilja kanda?
6. Milline neist neljast pinnasest sobib kõige paremini kirjeldama sinu südame olukorda praegusel hetkel? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
7. Mida peab Jeesus silmas sajakordse saagi all (salm 8)?
 - Miks ootavad paljud tänapäeva kristlased, et „vili“ nende elus kasvab üleöö?
8. Mida see tähendamissõna õpetab meile evangelismist?
 - Mida õpetab see tekst „väe-evangelismist“? (Kui sa seda terminit ei tea, võid küsimuse vahele jätta.)
9. Piiblis võrdsustatakse Jeesust Jumala sõnaga (ringijuht võib lugeda **Johannese 1:1**). Mille poolest on Jeesus ja seeme sarnased?

RÕÕMUSÕNUM. Jeesus ütles oma viimasel ööl siin maa peal järgmist: „Tund on tulnud, et Inimese Poeg kirgastataks. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, kui nisuiva ei lange maasse ega sure,

siis see jääb üksi, aga kui see sureb, siis see kannab palju vilja." Aga seda ta ütles, et viidata, millist surma tal tuleb surra." ([Johannese 12:23-33](#)). Järelikult on seeme tähendamissõnas sõna ristist.

14. MA JÄRGNEN SULLE (Luuka 9:57-62)

1. Selles tekstis on kolm inimest, kes arvestavad välja, mis maksab Jeesuse järgimine. Millistes olukordades oled sina sama teinud?
2. Miks ei öelnud Jeesus esimesele mehele lihtsalt: „Tere tulemast minu seltsi!“ (salmid 57-58)?
 - Mida tahtis Jeesus sellele mehele öelda oma vastusega, mis on salmis 58?
3. Kuidas reageeriksid sina, kui ainus, mida Jeesus sulle lubaks, oleks elu, mida kirjeldatakse salmis 58?
 - Miks pidi Jeesus elama sellist elu, nagu kirjeldab salm 58, ehkki Ta oli Jumala Poeg?
4. Mis olid teise mehe prioriteedid (salmid 59-60)?
 - Võrdle teise mehe prioriteete enda omadega.
 - Milliseid prioriteete sa tahaksid, et su lapsed valiksid sellises situatsioonis?
5. Kuidas võib perekonnaliikme surm meid nii tugevasti siduda, et arvame, nagu ei suudaks me Jeesust järgida?
6. Mis oli tõeline põhjus, miks kolmas mees tahtis veel kord koju minna (salmid 61-62)?
 - Miks ei lubanud Jeesus talle seda väikest lohutust?
7. Kuidas nende kolme mehe elud sinu arvates kulgeksid, kui nad otsustaksid Jeesusest maha jääda? Mis juhtuks, kui nad otsustaksid Jumala riiki kuulutada?
8. Paljudes kultuurides, samuti Jeesuse eluajal, oli vanemate austamine poja jaoks kõige olulisem. Miks läheb Jeesus siin omaenese kultuuriga vastuollu?
 - Jeesus õpetas ka, kui tähtis on austada oma isa ja ema. Kuidas saame loetud teksti selle käsuga sobitada?
9. Kas sinu arvates hoiatatakse noori meie kirikutes Jeesuse järgimisega kaasnevate raskuste eest, nii nagu Jeesus neid kolme meest hoiatas?
10. Mida sa pead tegema, kui sa taipad, et ei kõlba Jumala kuningriigis teenima?

RÕÕMUSÕNUM. Neid sõnu öeldes oli Jeesus teel Jeruusalemma. Ta ei vaadanud tagasi, kui ta oli käe adra külge pannud, vaid läks otsustavalt kannatuse ja surma poole. Ta kõlbas Jumala kuningriigile – võib-olla oli Ta ainuke, kes üldse kunagi kõlvanud on. Ta ei kõlvanud mitte iseenda, vaid meie pärast.

15. NIMI TAEVAS (Luuka 10:17-20)

TAUSTAST. Taustainfoks loe salmid 1 ja 9. See tekst räägib otsustavast hetkest Galilea ärkamises. Millise kursi see võtab? 9.* küsimuse juures vaata 1 Moosese 3:15.

1. Mis sinu arvates juhtuks, kui inimestel meie kirikutes oleks sama vägi kui nendel seitsmekümnel?
 - Miks need seitsekümmend andsid Jeesusele aru vaid ühest oma teenistuse aspektist?
2. Miks inimestele tavaliselt meeldib võim ja autoriteet?
 - Kui jüngrid rõõmutsesid oma edu üle, siis miks ei rõõmustanud Jeesus koos nendega?
3. Mis on vahet rõõmul sellest, et su teenimistöö läheb hästi, ja rõõmul sellest, et su nimi on taevas kirjas?
 - Miks on kergem rõõmutseada maiste asjade kui taevaste asjade üle?
4. Mida jutlustab see jünger, kelle rõõm on selles, et tal on vägi deemoneid välja ajada?
 - Mida jutlustab see jünger, kelle rõõm on selles, et tema nimi on taevas kirjas?
5. Mis peaks juhtuma, et võiksime õppida rõõmustama selle üle, et meie nimed on taevas kirjas?
6. Millal ja kuidas saavad meie nimed taevasse kirja pandud?
7. Millal ja kus oled kuulnud sellistest sündmustest, nagu kirjeldatakse salmis 19?
 - Millises olukorras suudaksid julgust koguda, et trampida madude ja skorpionide peal?
8. Miks ei saa keegi ega miski Jeesuse jüngritele kahju teha (salm 19)?
 - Mida kardad sina oma kallitele mõeldes?
 - Mida meil selle teksti põhjal pole tarvis karta?
 - Mida peaksime kartma?
9. Ehkki paljud Jeesuse jüngrid surid märtrisurma, siis mis mõttes on siiski tõsi, et nad said jagu vaenlase kõigest väest?
 - Miks lubati vanal maol (saatanal) ristil Jeesuse kanda salvata?
10. Mida räägib see tekst meile meie teenimisest?
 - Mida räägib see tekst „väe-evangelismist“? (Kui sa ei tea seda terminit, võid küsimuse vahele jätta.)

RÕÕMUSÕNUM. Piibel räägib meile nende saatusest, kelle nimed pole taevases eluraamatus kirjas: „Keda iganes ei leitud olevat eluraamatusse kirjutatud, see visati tulejärve.” (Ilmutuse 20:15.) Kuna Jeesus ei tahtnud, et see meiega juhtuks, palvetas Ta nagu Mooses: „Kui sa nüüd siiski annaksid andeks nende patu! Aga kui mitte, siis kustuta mind oma raamatust, mille oled kirjutanud! ” (2 Moosese 32:32.)

16. HALASTAJA SAMAARLANE (Luuka 10:25-37)

TAUSTAST. Jeesuse aja juudid põlgasid samaarlast, kuna need olid segaverelised ja pooleldi paganad. Samaarlastel oli oma tempel Gerisimi mäel, 50 km Jeruusalemmast põhja poole. Nad kasutasid pühakirjana vaid viit Moosese raamatut. Selles tähendamissõnas kirjeldatud haavatu on ilmselt juut. Preester ja leviit olid nähtavasti teel templisse religioosseid kohustusi täitma. Kui nad verd puudutaksid, oleksid nad olnud ülejäänud päeva roojased ja poleks tohtinud templisse siseneda.

1. Kujutle haavatu mõtteid, kui ta tundide kaupa tee ääres lebas.
 - Kujutle naise ja laste tundeid, kui pereisa reisilt koju ei naasnud.
2. Miks need kaks usklikku inimest, preester ja leviit, ei püüdnud surevat meest aidata? Mõtle võimalikult palju põhjuseid.
 - Millise hinnangu võis kirjatundja anda preestri ja leviidi käitumisele selles tähendamissõnas (salmid 25-27)?
3. Kuidas tõlgendasid preester ja leviit armastuse käsku, mis oli neile Piiblist väga hästi tuntud? (Vaata salmi 27!)
 - Kas sinu arvates on võimalik armastada Jumalat kogu südamest, hingest ja jõust ning samal ajal kohelda kannatavat inimest niimoodi, nagu need kaks usklikku tegid? Põhjenda!
4. Samaarlasel oli palju põhjusi, miks ta EI peaks haavatut aitama. Mõtle võimalikult palju põhjusi!
 - Mis oleks vähim, mida korralik inimene selles olukorras abistamiseks teeks?
 - Millist „erilist“ abi osutas samaarlane haavatule?
5. Kaks hõbemünti oli kahe päeva palk, millest jätkus haavatu ülalpidamiseks võõrastemajas kahe kuu jooksul. Milline oleks see summa meie rahas?
 - Miks tahtis samaarlane maksta sellise rahasumma võõra inimese abistamiseks, kes polnud isegi tema kaasmaalane?
 - Kelle jaoks oleksid sina valmis tegema sama, mis samaarlane tegi võõra heaks?
6. Mis sa arvad, kas samaarlane pidas ka armastuse käsu esimest osa (salm 27)? Põhjenda!
7. Kes on sinu ligimene, keda oled võib-olla samamoodi ignoreerinud, nagu preester ja leviit vältisid haavatud meest (salm 37)?
 - Milliseid konkreetseid samme teeksid sina selle ligimese aitamiseks?
8. Mille poolest on Jeesus ja halastaja samaarlane sarnased?
 - Mida tegi Jeesus oma vaenlaste heaks rohkem kui samaarlane?

- Mida on Jeesus teinud meie heaks, kes me oleme sageli tundnud end südame ja hinge poolest haavatuna?

(9. Arutle mõne konkreetse näite üle, nt miks enamik Euroopa kristlasi ei teinud midagi aitamaks Teise maailmasõja ajal tagakiusatud juute. Leia mõni näide oma maa või kiriku ajaloost: orjapidamine, vähemuste diskrimineerimine vms.)

17. TARVIS ON VAID ÜHT (Luuka 10:38-42)

TAUSTAST. Jeesuse ajal polnud naiste positsioon sama kui praegu. Muuhulgas ei tohtinud naised meestega koos Piiblit õppida.

1. Mida ootad hea sõbra külaskäigult kõige enam?
 - Jeesus ja Tema jüngrid olid kogu päeva väljas olnud. Mida nad võisid sinu arvates oodata külaskäigult nende õdede juurde?
2. Mõttele sellele, kuidas Maarja ja Marta reageerisid Jeesuse külaskäigule. Kumb viis on sinule mõistetavam ja miks?
3. Marta tegelikku probleemi näeme salmis 40. Mis see oli?
 - Miks ärritus Marta mitte ainult oma õe, vaid ka Jeesuse peale?
 - Millises olukorras oled tahtnud Jeesusele öelda: „Issand, kas sa ei hooli...?”?
4. Mida mõtles Maarja õhtusöögist?
 - Miks Jeesus tahtis, et ka Marta oleks Tema õpetust kuulanud?
5. Mõned kristlased on innukamad Jeesust teenima kui Tema häält kuulma. Miks?
 - Mida võib välja lugeda kahe inimese suhtest, kui üks neist pole huvitatud sellest, mida teisel öelda on?
6. Mida pidas Jeesus silmas, kui Ta ütles: „Tarvis on vaid üht” (salm 42)?
 - Oled sa sellega nõus, et ainus, mida me elus ja surmas vajame, on kuulda Jeesuse sõnu?
7. Miks tahab Jeesus, et sa Tema sõna regulaarselt kuuleksid?
 - Mis juhtub meiega, kui kuuleme Jeesuse sõnu vaid aeg-ajalt?
 - Kus ja kuidas saame tänapäeval Jeesuse sõnu kuulda?
8. Kui otsustame midagi teha, tähendab see, et otsustame midagi muud tegemata jätta. Millised konkreetsete asjad pead sina tegemata jätma, et leida aega Piibli lugemiseks ja kristlikel üritustel käimiseks?
9. Kumba armastas Jeesus sinu arvates rohkem, Martat või Maarjat?
 - Mis sa arvad, kumba salmi ütleb Jeesus täna isiklikult sulle, salmi 41 või 42?
10. Elus ja surmas on tarvis vaid üht: kuulda Jumala sõnu. Miks ei kuulnud Jeesus ristil rippudes Jumala sõnu?

18. KALA VÕI MADU? (Luuka 11:5-13)

1. Jeesus tahab selles tekstis sisalduva lühikese tähendamissõna abil õpetada midagi palve kohta. Milliseid sarnasusi leiad oma olukorra ja tähendamissõna tegelase vahel?
 - Millises olukorras oled sa oma palvetes olnud sama nõudlik nagu see mees?
2. Tundub, et majas olev sõber ei taha palvet täita. Miks võrdleb Jeesus Jumalat sellise „sõbraga“?
3. Mis põhjusel käis esimene mees niikaua peale, kuni ta sai, mis tahtis?
 - Kust saame meie kannatlikkust palvetamiseks niikaua, kuni Jumal meile vastab?
4. Palvest õpetades kasutab Jeesus kolme erinevat tegusõna: „paluma“, „otsima“ ja „koputama“ (salmid 9-10). Milliseid meie palveelu aspekte need sõnad kirjeldavad?
 - Mis on see, mille saamiseks sa just praegu kõige innukamalt palud, otsid ja koputad? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
5. Jeesus võrdleb palvet sellega, kui laps midagi isalt palub. Mida see meile palve kohta õpetab?
 - Mil viisil sarnaneb meie taevane Isa meie maise isaga?
6. Mida teeb armastav isa, kui laps palub midagi, mis pole tema jaoks hea?
 - Kuidas me teame, kas see, mida palume, on meie kallitele ja meile hea?
7. Oled sa kunagi kogunud, et see, mis algul tundus „maona“, osutus hiljem „kalaks“ (või vastupidi)? Jutusta sellest!
8. Kas sinu jaoks on tähtsam, et Jumal vastaks su palvetele praegu või et Ta vastaks neile uuel maal ja uues taevas? Põhjenda!
9. „Vaata, Issanda käsi ei ole päästmiseks lühike ega ole ta kõrv kuulmiseks kurt, vaid teie süüteod on teinud vahe teie ja teie Jumala vahele, teie patud varjavad tema palge teie eest, sellepärast ta ei kuule.“ (Jesaja 59:1-2.) Mõttele neile salmidele, kui vastad järgmisele küsimusele. Miks ei kuulnud Jumal oma Poja häält, kui too ristil palvetas?

19. RUMAL RIKAS MEES (Luuka 12:13-21)

1. Mis sa arvad, miks on riid päranduse pärast nii tavalised isegi parimates perekondades?
 - Mis eristab 13. salmis kirjeldatavat meest teistest evangeeliumites kirjeldatud inimestest, kes Jeesuselt abi palusid?
2. Mis oli selle mehe tegelik probleem?
 - Mis oleks juhtunud, kui Jeesus oleks teinud, mida mees Temaalt palus?
3. Vaata tähendamissõna salmides 16-20. Mõttele, millist elu see mees elas. Oli see õnnelik elu või mitte? Põhjenda!
 - Kas sina tahaksid oma lastele elu, mille ainus mure oleks selline, nagu kirjeldatakse salmis 17?
4. Miks saatis Jumal selle mehe põldudele päikest ja vihma, ehkki too Teda kunagi selle eest isegi ei tänanud?
 - Mis oli rikka mehe religiooniks (jumalaks)?
5. Mida saame teada rikka mehe inimsuhete kohta?
 - Mis oli mehe suurim viga?
6. Rakenda tähendamissõna rikastele ja vaestele riikidele! Millisele meie patule viitab Jeesus selle tähendamissõna abil?
 - Kuidas peaksime oma raha ja omandust kasutama?
7. Miks ei taibanud rikas mees, et ta sureb, enne, kui oli juba liiga hilja?
 - Millistes olukordades mõtled sina surmale ja tulevasele kohtule?
8. Mida tähendab salm 21? (Kuidas oleks rikas mees saanud taevasse varandust koguda? Mida tähendab olla rikas Jumalas?)
8. Võrdle rumalat rikast meest Jeesusega! Millised on erinevused?
 - Miks nõudis Jumal Jeesuselt Tema hinge, nii nagu rikkalt meheltki (salm 20)?
 - Kes sai kasu sellest, mida Jeesus oli siin maa peal soetanud (salm 20b)?

20. ARUKAD JA ARUTUD SULASED (Luuka 12:35-48)

TAUSTAST. Sõna „sulane“ võib tähendada ka orja.

Salmid 35-40

1. Mida peaks sulane tegema, et jääda öö parimaks osaks ärkvele?
 - Mis juhtub, kui sulane uinub enne isanda saabumist?
2. Kas sinu arvates on lihtne oodata Jeesuse teist tulemist? Põhjenda!
 - Miks võrreldakse Jeesuse tulekut varga sissemurdmisega majja?
3. Mille eest tahab Jeesus meid nende salmide kaudu hoiatada (35-40)?
 - Kuidas saaksid sina täna Jeesusele ukse avada? (Mõttele mingile praktilisele viisile!)

Salmid 41- 46

4. Võrdle neis salmides kirjeldatud kaht majapidajat, head ja halba! Mille poolest nad erinevad?
 - Miks käituvad need majapidajad nii erinevalt?
5. Võrdle nende kahe majapidaja suhet oma isandaga! Mille poolest need erinevad?
 - Kuidas mõjutab meie suhtumine Jeesuse tulekusse meie teenimist Jumala riigis?
6. Mis on need asjad, mida Jeesus on oma tagasitulekuni oma kiriku „majapidajate“ kätte usaldanud?
 - Millise ülesande on Jeesus usaldanud isiklikult sulle?
7. Kus leiame selliseid kiriku „majapidajaid“, kes peksavad kaassulaseid, söövad, jooivad ja purjutavad?
 - Milline karistus ootab neid „majapidajaid“?

Salmid 47-48

8. Kelle süü see on, et kristlikes kirikutes on inimesi, kes ei tea oma Issanda tahet?
 - Millise mõõdupuu järgi mõistetakse Jumala sulaste üle lõpuks kohut?

Kokkuvõtte

9. Millal ja kus võotab Jeesus oma riided, et meid teenida (salm 37b)?

10. Miks pidi Jeesus kogema arutu sulase saatust: Talle anti osa nendega, keda ei saanud usaldada, ning Ta niiõelda raiuti pooleks (salm 46b)?

21. VILJATU VIIGIPUU (Luuka 13:6-9)

TAUSTAST. See tähendamissõna viitas algselt Iisraelile. Kolm aastat oli Jeesus selle rahva seas tegutsenud, ilma et Ta oleks eriti vilju näinud. Tähendamissõna räägib aga ka meist. Sina oled viigipuu, Jumal on sinu omanik ja Jeesus on aednik, kes puu eest hoolt kannab. Taustaks vaata ka [Matteuse 21:18-19](#).

1. Viinamäe pinnas valitakse tavaliselt võimalikult hea. Mida tahtis Jeesus Iisraeli kohta öelda, pannes selles tähendamissõnas viigipuu kasvama viinapuude keskele?
 - Millist kahju põhjustas viljatu viigipuu ümbritsevatele viinapuudele?
2. Mis võiks olla see vili, mida Jumal on sinu elult viimased kolm aastat oodanud? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
 - Mis takistab sind kandmast vilja Jumala riigile?
3. Millised on aedniku tunded viljatu viigipuu vastu?
 - Miks armastab Jeesus isegi neid kristlasi, kes ei kannu vilja?
4. Kujutle Jeesust seismas Isa ees ja palumas sinu jaoks lisa-aega! Miks Ta seda teeb?
5. Aednik lubab viigipuu ümber kaevata ja seda väetada. Mida on Jeesus sinu elus viimase kolme aasta jooksul teinud selleks, et sa saaksid Tema taevasele Isale vilja kanda?
 - Kuidas aitavad meie elu pettumused ja kurvastused meil vilja kanda?
6. Mis juhtub selle tähendamissõna järgi kristlasega, kes ei hakkagi vilja kandma?
7. Vaata nüüd [Matteuse 21:18-19](#). (Ringijuht võib lõigu ette lugeda.) See sündmus leidis aset Jeesuse elu viimase nädala jooksul. Miks Jeesus äkitselt tahtis needa viljatu viigipuu? Mõttele erinevatele põhjustele!
 - Mis on nendel kahel salmil pistmist Jeesuse surmaga?

RÕÕMUSÕNUM. Peale viljatu viigipuu needmist asus Jeesus selle asemele – Iisraeli ja sinu ning minu asemele. „Ent Kristus on meid Seaduse needusest lahti ostnud, kui ta sai needuse meie eest – sest on kirjutatud: „Neetud on igaüks, kes puu küljes ripub.““ ([Galaatlastele 3:13](#).)

22. KÜÜRAKAS NAINE (Luuka 13:10-17)

TAUSTAST. Sünagoog oli paigaks, kus inimesed kogunesid laupäeviti Jumala sõna kuulama. Naistel ei olnud sellel ajal usuasjades sõnaõigust, nad istusid või seisis rõdul või tagareas. Me ei tea, mis selle naise seljal viga oli, aga võimalik, et tegemist oli küürselgsusega.

1. Kujutle selle naise igapäevaelu nende 18 aasta jooksul, kui ta oli invaliid.
 - Kuidas võisid teised inimesed küürakat naist kohelda (salm 14)?
2. Kui oleksid teismelisena invaliidiks jäänud, mis oleks sinu jaoks kõige raskem olnud?
 - Kui oleksid noorena invaliidistunud, mida oleksid mõelnud Jumalast, kes lubas sellel juhtuda?
3. Kui Jeesus tegeles seestumisega, siis kõnetas Ta alati kurja vaimu ennast. Siin Ta seda ei tee, mis tähendab, et naine polnud kurjast vaimust vaevatud. Mida Jeesus silmas peab, öeldes, et saatana on teda ahelais hoidnud (salm 16)?
 - Millised asjad võivad meid inimesi siduda, nii et me ei saa täisväärtuslikult elada?
4. Naine ei tulnud sünagoogi, et saada tervendatud. Miks ta oli sinna tulnud?
 - Mida tähendas naisele kuulda kord nädalas Jumala sõna?
5. Miks ei palunud naine Jeesuselt abi? Mõttele erinevatele põhjustele!
 - Mis sa arvad, mida võis see tunda, kui Jeesus käskis tal kõigi nähes ette tulla?
 - Mis sundis teda Jeesuse käsku täitma?
6. Mis aitab selle teksti põhjal inimesi, kes on ühel või teisel moel saatana ahelates? (Jää teksti juurde!)
7. Mida Jeesus silmas peab, kutsudes naist "Aabrahami tütreks"? Mõttele erinevatele võimalustele! (Aabrahami kohta vaata märkust õppetükis 28.)
8. Kuidas erineb Jeesuse suhtumine naisesse sünagoogi ülema suhtumisest?
 - Sünagoogi ülem arvas, et ta usub Jumalasse. Mis oli tema usus puudu?
 - Mis sidus sünagoogi ülema?

RÕÕMUSÕNUM. Saatana seob lõpuks Jeesust ennast – naeltega ristile. Seepärast suudab Jeesus nüüd vabastada Saatana võimu alt need, kes tahavad vabaks saada.

23. KITSAS UKS (Luuka 13:22-30)

1. Mis sa arvad, miks tahtis keegi teada vastust küsimusele salmis 23?
 - Miks ei vastanud Jeesus lihtsalt jah või ei?
2. Mil kombel on uks taevasse kitsas?
 - Millistele inimestele on Jumala riigi uks eriti kitsas?
3. Millistel erinevatel viisidel püüavad inimesed kitsast uksest sisse minna (salm 24)?
4. Sellega seoses räägib Jeesus tähendamissõna pidusöögist Jumala riigis (salmid 25-27). Mida püüab Jeesus kuulajatele selle tähendamissõna kaudu öelda?
5. Miks ei läinud tähendamissõna tegelased kitsast uksest sisse siis, kui selleks oli veel aega?
 - Kuidas see tähendamissõna seostub küsimusega salmis 23?
6. Mida peab Jeesus silmas, öeldes, et Ta ei tunne inimesi, kes sõid ja jõid koos Temaga ja isegi kuulsid Ta õpetust?
 - Kuidas saame kindlad olla, et Jeesus meid viimsel päeval tunneb?
7. Kõigil esiisadel, keda nimetatakse salmis 28, olid oma nõrkused ja patud. Mis võimaldas neil minna sisse Jumala riigi kitsast uksest? (Arutle selle põhjal, mida sa neist esiisadest tead, ära hakka neid kirjakohti Piiblist üles otsima!)
 - Kes on need, kes tulevad Jumala riigi pidusöögile (salm 29)?
8. (Ringijuht loeb **Johannese 10:9**.) Mille poolest erineb Jeesuse õpetus taeva kohta nendes kahes kirjakohtas?
 - Miks on üks uks kitsas ja teine igaühele avatud?

RÕÕMUSÕNUM. Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal minna Jumala riiki (**Matteuse 19:24**). Üksnes Jeesus suutis minna läbi seaduse ukse. Rõõmusõnumi uks on aga igaühele avatud, sest see on see värav, kus patud on andestatud.

24. SUUR PIDUSÖÖK (Luuka 14:12-24)

TAUSTAST. Külalised, kes said esimese kutse, olid juudid. Nüüd saame rakendada salme 16-20 kõigile, kes on Jumala poolt kutsutud ristimise ja Jumala sõna kaudu.

1. Meenuta aega, mil sa viimati peo korraldasid! Mida oleksid öelnud, kui keegi oleks käskinud sul toimida nii, nagu on kirjas salmides 12-14?
 - Miks käsib Jeesus meil peole kutsuda vaeseid ja haigeid?
2. Vaata salme 18-20! Mis oli tegelik põhjus, miks need kolm meest keeldusid peole tulemast?
 - Miks peame sageli oma omandit (salm 18), tööd (salm 19) ja suhteid (salm 20) tähtsamaks kui Jumala riiki?
 - Milline neist kolmest vabandusest käib sinu elu pihta? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
3. Kui kõrgelt hindasid kutsutud mehed pidusöögi korraldajat?
 - Üks võimalik tõlgendus on, et kutsutud keeldusid tulemast, kuna nad teadsid, et ei suuda sellele kutsele lähemas tulevikus tasuda (salm 12b). Kui see on tõsi, siis mida see nende kohta räägib?
 - Mis oli nende inimeste suurim viga?
4. Pidusöök viitab selles tähendamissõnas taevale. Miks pole enamus inimesi sinna saamisest huvitatud?
5. Mis oli suurim erinevus kutsutute ja nende vahel, kes lõpuks pidusöögist osa said?
 - Miks viimasena kutsutud võtsid kutse vastu, ehkki eelmised seda ei teinud?
6. Kes on meie ajal need „vaesed”, „küürakad”, „jalutud”, „pimedad” – need, kes võtavad kutse taevasse rõõmuga vastu (s 21)?
 - Miks need inimesed ei muretsenud selle pärast, kas nad suudavad vastukutset esitada?
7. Kellele viitab salm 23?
 - Mida räägib see salm meile evangelismi (rõõmusõnumi kuulutamise) kohta?
8. Kummasse neist kahest inimrühmast kuulud sina? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
 - Mida on Jumal teinud sinu elus, et liigutada sind kutse tagasilükkajate rühmast vastuvõtjate rühma?
9. „Tulge, sest kõik on juba valmis!” (salm 17) Millist hinda pidi Jeesus maksma, et seda pidusööki korraldada?

- Jeesus ütleb neid sõnu sulle: „Tule, sest kõik on juba valmis!” Milline on sinu vastus?

RÕÕMUSÕNUM. Jeesus pidi saama „vaeseks”, „küürakaks”, „pimedaks” ja „jalutuks”, et maksta selle taevase pidusöögi hinda. Seetõttu kehtib kutse nüüd igaühele, kes tahab tulla.

25. KADUNUD LAMMAS (Luuka 15:1-7)

1. Mõttele võimalikele põhjustele, miks tõlnerid ja patused olid Jumala hääle kuuldekaugusest eemaldunud (salm 1)!

- Miks tahame vahel Jumala hääle kuuldekaugusest eemale minna?

2. Mida saab kadunud lammas teha, et ta leitaks – ja mida ta saab mitte teha?

- Mida saab patune teha, et Jeesus ta leiaks – ja millest ta hoiduda saaks?
- Milline lohus leidub selles tähendamissõnas inimestele, kelle pärast sina mures oled?

3. Jeesus võrdleb lamba leidmist meeleparandusega (salm 7). Mis on siis selle tähendamissõna kohaselt meeleparandus? (Jää teksti juurde!)

4. Kus võiks sinu arvates leida selliseid õigeid, „kellele ei ole vaja meeleparandust” (salm 7)?

- Jesaja raamatus on salm, mida variserid olid palju kordi lugenud: „Me kõik eksisime nagu lambad, igaüks meist pöördus oma teed, aga Issand laskis meie kõigi süüteod tulla tema peale...” (Jesaja 53:6). Mõttele veel kord, kes on need üheksakümmend üheksa?

5. Milliseid patte oleks variserid pidanud kahetsema (salm 2)?

- Miks ei saanud variserid aru, et nad olid kadunud?
- Millisesse neist rühmadest tunnend sina end kuuluvat, kadunute või leitute hulka?

6. Jeesuse tähendamissõnades viitab rõõmupidu tavaliselt igavesele elule taevas. Miks pidutseti vaid kadunud lamba pärast, mitte ka teiste üheksakümne üheksa lamba pärast (salm 6)?

7. Mida tähendab praktikas, et keegi ei saa omaenese jalgadel taevasse (salm 5)?

8. Kus võime tänapäeval kohata Jeesust, kes tervitab patuseid ja koguni einestab koos nendega (salm 2)?

RÕÕMUSÕNUM. Ristija Johannes võrdles Jeesust lambatallega. Jeesusest sai Jumala Tall, kes kannab ära maailma patu (Johannese 1:29). Jeesus polnud Tallena kõnnumaa eest kaitstud, vastupidi, Ta tapeti seal. Teda ei kantud koju, vaid Tema kanda anti meie kõigi patud.

26. KADUNUD POEG (Luuka 15:11-24)

TAUSTAST: Lähis-Idas ei asu maja tavaliselt mitte eraldatult mäe otsas, vaid tiheda asustusega külatänavana ääres. Ainus koht, kust näeb kaugele, on maja katus. Pane ka tähele, et Lähis-Idas auväärased mehed ei jookse.

1. Miks ei olnud noorem poeg koduse eluga rahul, ehkki tal oli hea kodu ja hea isa?
 - Kuidas sina oleksid isa asemel poja palvele vastanud?
2. Miks ei püüa Jumal takistada inimest, kes Tema juurest ära minna tahab?
3. Millist elu elas sinu arvates noorem poeg välismaal olles? Oli see õnnelik või mitte?
 - Miks tahavad nii paljud inimesed tänapäeval sellist elu elada: suure hulga rahaga välismaal reisida, ilma et nad peaksid muretsema homse päeva pärast?
4. Siga on juutide jaoks ebapuhas loom. Mida võis see noormees tunda sellises olukorras, nagu kirjeldatakse salmides 14-16?
 - Mis valikud olid noormehel selles olukorras?
 - Millised valikud on sinul praeguses olukorras, kui mõtled oma suhtele Jumalaga?
5. Salmides 18-19 on kirjas noormehe patutunnistus. Millised olid tema patud taeva vastu? Miks ta kõigepealt need patud üles tunnistas?
 - Millised olid tema patud isa vastu?
6. Millises olukorras kaldume mõtlema nagu kadunud poeg: „Ma ei ole enam väärt, et mind Jumala lapseks hüütaks" (salm 19)?
 - Millal on inimene väärt, et teda Jumala lapseks hüütaks?
7. Miks ei öelnud poeg isale kõike seda, mida ta oli kavatsenud öelda (salmid 18-19 ja 21)?
8. Mida oli isa kõik need aastad teinud (salm 20)?
 - Mis sa arvad, millal andestas isa pojale?
 - Millal hakkas poeg isa armastust uskuma?
9. Kus on Jeesus ise selles tähendamissõnas?

RÕÕMUSÕNUM. Tähendamissõna kadunud pojast õpetab meile midagi Jeesusest vastandite põhjal. Ka Jeesus lahkus kodust Isa juurest, ent täiesti teistel põhjustel: et täita oma Isa tahet. Ja ometigi, kui Ta tuli elu lõpul tagasi koju, ei saanud Ta sellise südamliku vastuvõtu osaliseks nagu kadunud poeg. Vastupidi, võib öelda, et uks löödi Tema ees kinni. Miks?

27. VEEL ÜKS KADUNUD POEG (Luuka 15:25-32)

1. Miks ei lahkunud vanem poeg kodust nii nagu noorem?
 - Mis oli see, mida vanem poeg igatses rohkem kui midagi muud?
 - Miks oli ta elus nii vähe rõõmu?
2. Miks pidas vanem vend end orjaks, mitte pärijaks (salmid 12b, 29, 31)?
 - Miks ei uskunud vanem poeg isa sõnapidamisse?
3. Millises olukorras oled sina tundnud, et oled Jumala riigi heaks vaeva näinud, aga pole kunagi saanud „üht sikkugi” vastutasuks (salm 29)?
4. Vanem poeg alandas isa kogu küla ees, keeldudes pidusöögile tulemast. Mis sa arvad, miks ta ei armastanud oma isa?
 - Arutle selle tähendamissõna põhjal: kui me ei armasta Jumalat, siis mis võib selle põhjuseks olla?
5. Vanem poeg eksis, arvates, et on täitnud kõik isa käsud (salm 29). Mida tahtis isa tegelikult oma pojalt?
 - Millistel viisidel võivad isegi pühendunud usklikud käituda Jumala tahte vastaselt, ilma et nad sellest teadlikud oleksid?
6. Jeesuse tähendamissõnades viitavad peod sageli taevale. Kes saab selle tähendamissõna kohaselt taevasse ja kes mitte?
7. Miks tundub, et Jeesus katkestab selle tähendamissõna poole pealt (salm 32)?
8. Kujutle olukorda järgmisel hommikul, kui vennad läksid põllule tööle. Kuidas nende tunded erinevad?
9. Kus on Jeesus ise selles tähendamissõnas?

RÕÕMUSÕNUM. Jeesusel oli õigus pärandusele samamoodi nagu vanemal vennal, kuid Ta loobus oma õigustest, „võttes orja kuju... saades kuulekaks surmani, pealegi ristisurmani" (Filipiastele 2:6-8). Sel viisil lunastas Jeesus isegi sellised inimesed nagu vanem vend, kes oli oma orjuses kinni. Jeesus teeb nad vabaks – kui nad vaid võtavad vastu oma kingitusena saadud päranduse.

28. RIKAS MEES JA LAATSARUS (Luuka 16:19-31)

TAUSTAST. Aabraham on nii juutide esiisa kui ka kristlaste usuisa. Ta oli väga rikas mees. Nimi „Laatsarus” tähendab „meest, keda Jumal aitab” või lihtsalt „Jumal aitab”. See on ainus kord, kui Jeesus andis tähendamissõna tegelasele nime. „Mooses ja Prohvetid” on lühend „Vanast Testamendist”, Jeesuse aja Piiblist.

1. Milliseid hüvesid võis rikas mees oma eluajal nautida? Nimeta võimalikult paljusid.
 - Kas Laatsaruse elus võis olla midagi head, kui ta siin maa peal elas?
2. Miks ei aidanud rikas mees vaest Laatsarust, ehkki ta nägi teda iga kord, kui majast väljus?
 - Kui keegi kohtleks sinu last nii, nagu see rikas mees kohtles Laatsarust, mis oleks sinu arvates kohane karistus?
 - Kes on see Laatsarus, keda sina peaksid täna aitama? (Tuleta meelde, et inimestel võib olla vajadus millegi muu kui toidu järele.)
3. Miks paneks keegi oma lapsele nimeks „Jumal aitab”? Mõttele võimalikele põhjustele.
 - Mis võis olla põhjuseks, miks Jeesus nimetas tähendamissõnas seda vaest meest Laatsaruseks?
 - Kas Jumal aitas Laatsarust?
4. On vägagi võimalik, et Laatsarus palus, et Jumal annaks talle tervist ja igapäevast leiba. Kuidas ta suutis ikkagi edasi uskuda Jumalasse, kes ei vastanud ta palvetele nõnda, nagu tema oli tahtnud?
 - Kui Laatsarus poleks Jumalasse uskunud, mille poolest oleks tema elu teistmoodi olnud?
5. Kui Laatsarus suri, visati ta nähtavasti vaeste hauda ilma mingisuguse matusetalitusega. „Rikas suri ja maeti maha,” ütleb tekst (salm 22). Mis sa arvad, milliseid kõnesid peeti tema matusel?
6. Miks heideti rikas mees pörgusse?
 - Miks lubati Laatsarus taevasse?
7. Rikas mees ja Aabraham arutlevad salmides 27-31, kuidas inimesed tulevad Jumala juurde ja saavad päästetud. Mida rikas mees sellest arvab?
 - Miks ütleb Aabraham, et ime ei pane inimesi Jumalasse uskuma?
8. Miks ei saa keegi päästetud ilma Piiblit (salmid 29-31)?
9. Mil viisil sarnanevad Laatsaruse elu ja surm Jeesuse elu ja surmaga? (Mõttele nende kannatustele, nende usule jne.)

- Mida kuulutas Jeesus ette omaenese ülestõusmisest (salm 31)?

10. Mida õpetab Jeesus selles tähendamissõnas „eduteoloogias”? (Kui sa seda terminit ei tea, võid küsimuse vahele jätta.)

29. KÜMMET TERVENDATUD, ÜKS PÄÄSTETUD (Luuka 17:11-19)

TAUSTAST. Jeesuse ajal pidid pidalitõbised elama teistest inimestest eraldatult. Kui keegi arvas, et on paranenud, pidi ta ennast preestritele näitama (3 Moosese 13-14). Kogu Vana Testament kirjeldab vaid kahte või kolme sellist imet. Rühmajuhud võivad entsüklopeediast pidalitõve ehk leepa kohta informatsiooni otsida. Samaarlased olid juutide poolt põlatud kui võõramaalased ja poolpaganad.

1. Mõttele päevale, kui need kümme meest taipasid, et on nakatunud pidalitõppe. Millised mõtted võisid neil peast läbi käia, kui nad mõtlesid enda ja oma perede tulevikule?
 - (Milliseid sarnasusi leiad Jeesuse aja pidalitõve ja praeguse ajal AIDSi haigestumise vahel?)
2. Mis võisid olla nende haigete ja isoleeritud inimeste elu kõrgpunktid?
3. Mida need pidalitõbised ootasid Jeesuselt? Vaata nende palvet salmis 13?
4. Samaaria ja Galilea vaheline piir asub umbes 50-60 km kaugusel linnadest, kus elasid preestrid. Mis sa arvad, miks Jeesus ei tervendanud neid mehi kohe, vaid saatis nad selle asemel kaugele?
 - Mis ajendas neid mehi asuma sellele raskele teekonnale, kuigi nad polnud veel paranenud?
 - Kas sa nimetaksid neid mehi teeale asumise hetkel uskujateks või uskmatuteks?
5. Juudi preestrid ei tahtnud samaarlastega midagi tegemist teha. Miks asus üks samaarlane koos juutidega teele?
6. Mõttele põhjustele, miks need üheksa juuti ei tulnud Jeesuse juurde tagasi teda tänama?
 - Miks tuli samaarlane Jeesuse juurde tagasi teda tänama?
7. Miks oli Jeesus pettunud, et ülejäänud üheksa ei tulnud tema juurde tagasi?
 - Kas sa oled kunagi Jeesusele pettumust valmistanud, käitudes samal kombel nagu need üheksa meest?
8. „Sinu usk on su päästnud.” Miks tahtis Jeesus samaarlasele neid sõnu öelda?
9. Mis on vahet usul, mis otsib tervenemist, ja usul, mis otsib Jeesust ennast?
 - Miks ei ole alati nii, et „tervendav usk” päästab need, kellel see usk on?
10. Mida tähendasid need eraldatused ja häbis veedetud aastad üheksale juudile, kui nad hiljem neile tagasi vaatasid?
 - Mida tähendasid need haigena oldud aastad samaarlasele?

RÕÕMUSÕNUM. Jeesus pidi ristil kogema samasugust eraldatust ja häbi nagu need pidalitõbised: „Ta oli põlatud ja inimeste poolt hüljatud, valude mees ja haigustega tuttav... Ent tõeliselt võttis ta enese peale meie haigused ja kandis meie valusid" ([Jesaja 53:3-4](#)). Selline oli hind, mille Jeesus pidi selle ime eest maksma.

30. JÄRJEKINDEL LESKNAINE (Luuka 18:1-8)

TAUSTAST. Naised ei saanud Jeesuse ajal kedagi kohtusse kaevata ega ka kohtus tunnistajaks olla. Nende meessoost sugulased pidid nende eest selliseid juriidilisi asjaajamisi toimetama. Lesknaisel polnud nähtavasti sellist abi kusagilt võtta. Võib-olla püüdsid tema meessoost sugulased koguni tema lastelt nende pärandust ära võtta.

1. Meenuta aega, mil sa anusid päeval ja öösel Jumalalt abi. Miks on sellistel aegadel lihtne palvetamisest üldse loobuda (salmid 1 ja 7)?
2. Kujutle selle lesknaise elu. Milliseid raskusi pidi ta taluma oma lapsi üksinda üles kasvatades ja toites?
3. Mille poolest sarnanevad mõned inimesed kohtunikuga selles tähendamissõnas – nad ei karda Jumalat ega hooli inimestest (salm 2)?
 - Miks võrdles Jeesus Jumalat ebaõiglase kohtunikuga?
 - Oled sa kunagi tundnud, nagu oleks Jumal ebaõiglane kohtunik? Kui jah, siis millal?
4. Lesknaine oli veendunud, et ebaõiglane kohtunik aitab teda lõpuks. Miks?
 - Kuidas saame meie veenduda selles, et Jumal lõpuks meie kalleid ja meidki aitab?
5. Mis toimus lesknaise südames, kui ta ikka ja jälle abi palus?
 - Mis toimub meie südames, kui me kaua aega palvetame, hoolimata sellest, et Jumal vaikib?
6. Mida tähendavad Jeesuse sõnad salmides 7-8?
7. Jeesus seisis kord kohtuniku ees. Millised on nende kahe (Jeesuse ja lesknaise) olukorra erinevused ja sarnasused? (Ära vaata järele, arutle selle põhjal, mida mäletad.)
 - Mille poolest erines Jeesuse palve selle naise palvest (salm 3)?
 - Miks erines kohtuotsus Jeesuse üle sellest otsusest, mille kohtunik langetas lesknaise kohtuasjas?
 - Kas Jumala kohtuotsus Jeesuse üle oli õiglane või ebaõiglane?
8. Kuidas kuulub 8. salmi teine osa selle tähendamissõna juurde?

31. KES ON ÕIGE? (Luuka 18:9-14)

TAUSTAST. Tähenamissõna variserist ja tõlnerist pühakojas on Jeesuse põhiline õpetus õigeksmõistmisest. See õpetus on vastus küsimusele: „Kuidas saame Jumala ees õigeks ning pääsme taevasse?” Pane tähele, et Jeesuse ajal ei seostunud sõna „variser” oma vouruse üle uhke silmakirjatsejaga, vaid inimesega, kes tõsiselt Jumalasse uskus ja Teda kartis. Variserid olid ka vaeste poolel, seepärast olid nad rahva hulgas populaarsed. Tõlnerid seevastu olid isamaa reeturid ning rõhusid vaeseid.

1. Mis viitab sellele, et mõlemad mehed uskusid Jumalasse?
 - Juutide jaoks oli tempel lepituse paik ning koht, kus nad said kohtuda Jumalaga. Arutle, mis põhjustel läks selle teksti variser templisse?
 - Mis põhjusel läks tõlner pühakotta?
2. Mille eest oli variser tänulik? Vaata tema palvet.
 - Miks ei maininud variser oma palves midagi, mida Jumal tema heaks teinud oli?
 - Milline oli variseri õpetus õigeksmõistmisest? (Vaata eespoolt märkust tausta kohta.)
3. Kas sina oled kunagi palvetanud nagu tõlner selles tähendamissõnas? Millal? (Võid vastata vaikselt oma südames.)
 - Kreekakeelne tegusõna tõlneri palves hõlmab järgmist: „Jumal, ole mulle armuline selle ohvri pärast, mis sulle selles templis antakse.” Milline oli tõlneri õpetus õigeksmõistmisest?
4. Mil viisil võime meie sarnaneda selle tähendamissõna variseriga?
 - Millised olid variseri patud Jumala ja ligimese vastu?
 - Miks polnud variser teadlik ühestki tema enese patust?
5. Variseri usk oli palju tugevam kui tõlneri usk. Miks on nii, et vale usk on sageli tugevam kui õige usk?
6. Kes teadis, kumb neist kahest oli templist lahkudes õigeks mõistetud? (Jää teksti juurde!)
 - Miks ei lõpetanud Jeesus tähendamissõna, öeldes: „Ja peale seda maksis tõlner kõik tagasi nendele, keda ta oli petnud, ja muutus auväärseks inimeseks”?
7. Tõlner oli nähtavasti paljude inimeste elud hävitanud. Mis sai karistusest, mille ta oleks pidanud Jumalalt oma pattude pärast saama?
8. Mis rolli mängib õigeksmõistetute õigeksmõistmises?
 - Milline on Jumala osa õigeksmõistmises?
 - Millist rolli mängib õigeksmõistmises ohver?

RÕÕMUSÕNUM. Templis ohverdatu oli Jeesuse surma prototüüp. Tegelikult palus tõlner andestust Jeesuse ohvri põhjal. Tema patud arvati süüks Jeesusele, samas omistati Jeesuse õiglus temale.

32. MAKSUKOGUJA PUU OTSAS (Luuka 19:1-10)

TAUSTAST. Jeesuse päevil olid maksukogujad tuntud oma ebaaususe poolest. Nad kogusid inimestelt liiga palju makse ning jätsid enestele rohkem, kui oli ette nähtud. Tavaliselt mõtleme Jeesusest kui rõhutute ja vaeste kaitsjast, ent siin näeme Teda rõhuja poolel. Juudi kultuuris tähendas kellegi koju lõunale minek sõpruse märki.

1. Milline võis olla Sakkeuse, Jeeriko linna maksukogujate ülema igapäevaelu? Mida head ja mida halba võis seal olla?
2. Mida võis Sakkeus oma tööalase käitumise ja eluviisi õigustamiseks enesele öelda?
 - Mis sa arvad, miks tahtis Sakkeus nii palju raha?
3. Mis sa arvad, miks tahtis Sakkeus Jeesust näha? Nimeta võimalikult palju põhjusi.
 - Mis sa arvad, kas maksukogujate ülem oleks tahtnud, et teda puu otsas nähakse? Põhjenda.
4. Meenuta mõnd juhtu, kui keegi võttis sinult ebaõiglaselt raha ära. Kui sina oleksid olnud üks Sakkeuse ohvritest, mis tundega oleksid sa Jeesuse käitumisele salmis 5 reageerinud?
5. Mida üllatavat on Jeesuse esmakohtumises Sakkeusega? Meenuta, et see oli Jeesuse esimene ja ka viimane käik Jeerikosse.
6. Mis sa arvad, millal hakkas Sakkeus Jeesusesse uskuma (salmid 5-8)? Arutle erinevate võimaluste üle.
7. Mida oleks Sakkeus sinu arvates teinud, kui Jeesus oleks öelnud: „Tule kohe alla ja anna pool oma varandusest vaestele. Siis tulen ma sinu kotta.”?
 - Kuidas reageeriksid sina, kui Jeesus ütleks sulle: „Kõigepealt maksa oma pattude eest ja siis olen ma sinu sõber!”?
8. Kujutle, kuidas oleks anda ära rohkem kui pool oma varandusest üheainsa päeva jooksul? Mis ajendaks sind midagi sellist tegema?
 - Mida sai Sakkeus tagastatud raha eest vastu?
9. Mis on suurim erinevus Sakkeuse ja Jeeriko elanike vahel? (Vaata salmi 7.)
 - Miks tahtis Jeesus külastada linna halvimat meest?
10. Jeesus ütleb sulle täna: „Täna pean ma jääma sinu kotta.” Ta tahab sinuga su koju minna ja sinna jääda. Mida sa Talle vastad?

11. Kes otsis keda selle teksti põhjal? Kas Sakkeus otsis Jeesust või Jeesus otsis Sakkeust (salmid 3,9,10)?

RÕÕMUSÕNUM. Teel Jeruusalemma, kus Ta risti löödi, tegi Jeesus ringi, minnes läbi Jeeriko. Võib-olla tegi Ta seda üksnes Sakkeuse pärast. Kui Jeesus andis andeks Sakkeuse patud, siis teadis Ta, et peab nende eest Jumala karistust kandma. Pattude andeksandmine oli Sakkeuse jaoks ilma tasuta ning on seda ka meie jaoks – ent see maksis Jeesusele Tema elu.

33. VIIMANE TÄHENDAMISSÕNA (Luuka 20:9-19)

TAUSTAST. Viinamägi viitas alguses juutidele, eriti nende juhtidele, aga praegu võib selle all mõista ka kristlikku kirikut lõpuaegadel.

1. Milline oli viinamäe isand rentnike arvates?
 - Millise vea tegid rentnikud oma isanda suhtes?
 - Millist suhet Jumala ja inimese vahel tahab Jeesus selle tähendamissõna abil illustreerida?
2. Miks isand ei sekkunud, kui esimene sulane tuli tühjade kätega tagasi (salm 10)?
 - Mis sa arvad, miks koheldi sulaseid iga korraga üha halvemini (salmid 10-12)?
 - Miks ei hoia Jumal oma sulaseid halva kohtlemise ja tagakiusu eest?
3. Millist vilja tahab Jumal meilt saada?
 - Millist vilja tahab Jumal meie kirikult saada?
 - Miks on vahel raske oma töö vilja Jumalale anda?
4. Mis oli isandal mõttes, kui ta saatis oma armsa poja viinamäele?
 - Millistel motiividel saadaksid sina oma lapse sellisesse kohta, kus ta elu on ohustatud?
 - Miks on see maailm nii tähtis, et Jumal saatis siia oma ainsa Poja?
5. Mis muutis rentnikud nii julgeks, et nad tapsid oma isanda poja?
 - Mis muutis inimesed nii julgeks, et nad tapsid Jumala Poja?
 - Mil viisil oleme me kõik Jeesuse surma eest vastutavad?
6. Mis juhtub nendega, kes on Jeesuse surma eest vastutavad (salm 16)?
 - Kuidas rakendaksid salmi 16 lõpuaegade kristliku kiriku suhtes?
7. Peale tähendamissõna jutustamist kasutas Jeesus teist tuntud kujundit oma surma ette kuulutamiseks: ehitise nurgakivi. Mis on salmide 17-18 tähendus?
 - Mis ajendab kirikut või üksikkristlast oma usu nurgakivi kõrvale heitma?
8. Mida tahtis Jeesus selle viimase tähendamissõnaga juutide juhtidele öelda?
 - Mida tahab Jeesus selle tähendamissõna kaudu kristliku kiriku juhtidele öelda?
 - Mida tahab Jeesus selle tähendamissõna kaudu isiklikult sinule öelda?

34. LESKNAISE OHVRIAND (Luuka 21:1-4)

TAUSTAST. Vanas Testamendis on lesknaietele ja vaeslastele palju totusi, näiteks **Psalm 10:14,17,18** ja **Psalm 68:6**. Arvatavasti oli see lesknaine neid totusi kuulnud. Ohvriande kasutati templi ehitamiseks. Tempel valmis aastal 63 p.Kr ning hävitati 70 p.Kr, umbes nelikümmend aastat peale neid sündmusi.

1. Miks kõikides religioonides ohverdatakse?
 - Markuse versioonis sellest loost saame teada, et ohvrikirst asus hästi nähtavas kohas (**Markuse 12:41**). Kuidas mõjutab annetajat teadmine, et teised saavad teada, kui palju ta annetab?
 - Mida oleks lesknaine võinud mõelda, kui ta oleks teadnud, et Jeesus teda tähelepanelikult vaatab?
2. Selle aja juudi ühiskonnas puudus sotsiaalhooldusssteem, samuti ei lubatud naistel väljaspool kodu töötada. Kujutle, et oled oma mehe kaotanud ning puad selles olukorras oma laste eest hoolitseda. Millega oleks kõige raskem toime tulla?
 - Kui oleksid eelnimetatud olukorras, kellele või milliseks otstarbeks annaksid ära oma viimase raha?
3. Mis ajendab inimest andma Jumalale „kogu elatise, mis tal on“ (salm 4b)? Mõtle erinevatele võimalustele.
4. Kui Jumal oleks sundinud lesknaist viimast raha ära andma, mida oleks ta sellisest Jumalast arvanud?
 - Mil viisil erineb nende kahe inimese usk: ks annab Jumalale, olles tänulik selle eest, mis tal on, ning teine annab Jumalale, et Temalt midagi saada?
5. Milline oli lesknaise usk?
 - Miks oli lesknaine veendunud, et Jumal tema laste eest hoolitseb?
 - Kas sinul on raske uskuda, et Jumal hoolitseb sinu ja su laste eest ka majanduslikult?
6. Mida oli lesknaine Jumalalt saanud?
 - Mida oled sina Jumalalt saanud (võrdle lesknaisega)?
7. Kas sinu arvates läksid lesknaise lapsed tol htul nljastena magama? Põhjenda.
 - Mis on sinu arvates sinu lastele / lastelastele kahjulikum, kas puuduse kannatamine või see, kui nad saavad kõike, mida tahavad?
8. Mida tahab Jumal, et sa täna Talle või kannatavale ligimesele ohverdaksid? (Võid soovi korral vastata vaikselt oma südames.)

9. Mida jättis lesknaine oma lastele päranduseks?

- Võrdle pärandust, mis selles tekstis kirjeldatud rikkad oma lastele jätsid, lesknaise pärandusega.
- Mida tahaksid sina kõige rohkem oma lastele jätta, kui sured?

RÕÕMUSÕNUM. Meie patte võrreldakse Piiblis astronoomilise rahasummaga: kümme tuhat talenti. Igaüks meist, kes ei suuda võlga maksta, heidetakse vanglasse (see tähendab pörgusse). Kui Jeesus tahtis meid sellest üüratust võlast vabaks osta, pidi Ta ära andma „kogu oma elatise” – ja pealekauba oma kallist verd valama.

35. PEETRUS SALGAB OMA ISSANDA (Luuka 22:31-34 ja 54-62)

TAUSTAST: Rühmajuht peaks eelnevalt lugema **Matteuse 10:32-33**, et igaüks mõistaks, milline ränk patt on salata Jeesust inimeste ees.

1. Kuidas reageeriksid, kui keegi, keda väga armastad, ennustaks, et sa samal päeval eitad, et teda üldse tunnend?
 - Miks Peetrus ei uskunud Jeesuse ettekuulutust salmis 34?
2. Miks järgnes Peetrus, erinevalt paljudest teistest jüngritest, Jeesusele kuni ülempreestri õueni?
3. Mida Peetrus kartis, kui ta Jeesust kolm korda salgas?
 - Mida oleksid sina Peetruse asemel teinud?
 - Millises olukorras tunnend kiusatust salata, et oled kristlane?
4. Salmis 61 kirjeldatakse Jeesuse hüvastijätku Peetrusega. Mis sa arvad, mida tahtis Jeesus sellele langenud jüngrile oma viimase pilguga öelda?
 - Mis pani täiskasvanud mehe kibedasti nutma (salm 62)?
5. Mida mõtles Peetrus nüüd vestlusest, mis tal Jeesusega samal päeval varem oli olnud (salmid 31-34)?
 - Mis sa arvad, mida tähendas Peetrusele teadmine, et Jeesus oli tema eest palvetanud ja palvetas veelgi?
6. Varem oli Peetrus tuliselt vastu olnud mõttele, et Jeesus tapetakse. Mida ta õppis selle juhtumi kaudu Jeesuse surma põhjuse kohta?
7. Mil viisil varustas see juhtum Peetrust oskusega oma vendadele toeks olla?
 - Kuidas võimaldab meie pattulangemine meil oma õdedele-vendadele toeks olla?
8. Jeesus vaatab sind praegu samamoodi nagu Ta vaatas Peetrust peale langemist. Mida ütlevad Tema silmad sinule?

RÕÕMUSÕNUM: Peetrus salgas oma Issanda, kuid sai andeks. Jeesus aga pidi kogema, kuidas Ta Isa Tema salgas, kui Jeesus meie arguse eest ristil karistust kandis.

36. PARADIISI UKSED ON AVATUD (Luuka 23:32-43)

TAUSTAST. Jeesuse ajal löödi inimesi risti vaid kõige rängemate kuritegude eest. Seepärast võime oletada, et need kaks röövlit olid inimesi raha pärast tapnud või mõne muu ränga kuriteo sooritanud.

1. Mis võis ajendada neid kaht meest varastama, kaklema jne? Mõttele erinevatele põhjustele.
 - Neil kahel mehel olid emad ja ilmselt ka abikaasad. Kujutle nende naiste igapäevaelu.
 - Miks ei olnud röövlid oma kuritegevust maha jätnud?
 - Miks ei paranda me alati oma käitumist, ehkki teame, et see toob meile ja teistele inimestele kahju?
2. Need kaks röövlit nägid Jeesuse ristilöömist lähemalt kui keegi teine. Mis Jeesuse sõnades ja tegudes avaldas ühele neist mõju (salmid 34-38)?
 - Need kaks olid elanud vihkamise ja kättemaksu maailmas. Mida mõtlesid nad Jeesuse palvest salmis 34?
3. Mis pani ühe röövlitest tunnetama oma patte?
 - Mis paneb meid oma patte tunnistama selle asemel, et neid õigustada?
4. Mis ajendas üht röövlitest uskuma, et Jeesus on kuningas (salmid 37,38,42)?
 - Milline kuningas oli Jeesus tol hetkel, võrreldes teiste kuningatega?
5. Miks uskus teine röövel, et Jeesus polnud ei Kristus ega kuningas?
 - Miks eelneb tõelisele usule alati patutunnetus?
6. Salmis 42 leiame lühikese palve: „Jeesus, mõtle minu peale, kui sa tuled oma kuningriiki.” Miks ei palunud röövel, et Jeesus lubaks tal sellesse kuningriiki sisse minna?
 - Miks on lohutav teada, et keegi meile kallis inimene mõtleb meile, kui me kannatame?
 - Miks tahab röövel, et Jeesus mõtleks talle, röövlile, kui ta põrgus oma karistust kannab?
 - Millises olukorras kujutleksid ennast sellist palvet palumas?
7. Millal sai röövel päästetud?
 - Mis sai selle mehe pattudest?
8. Selle röövli elu kristlasena oli väga lühike, vaid umbes kuus tundi. Mis sa arvad, oli ta oma elu viimastel tundidel õnnelik või õnnetu?
 - Mis sa arvad, kas see mees vihkas oma surma hetkel kedagi?

- Inimlikust aspektist oli see röövel oma elu ära rikkunud. Ent mil viisil oli tema elu siiski tähendusrikas?

RÕÕMUSÕNUM. Paradiisi väravad olid Aadama ja Eeva ajast patuste ees suletud olnud. Nüüd oli värav lahti ühe mõrtsuka jaoks. Samal ajal sulgus see Jeesuse ees, kes pidi põrgu väravatest sisse minema.

37. EMMAUSE TEEL (Luuka 24:13-35)

TAUSTAST. Emmaus oli küla umbes 11 km kaugusel Jeruusalemmast. Jalgsi läbib selle vahemaa umbes kahe tunniga. Kleopase (Kloopase) naist Maarjat mainitakse ühe naisena, kes seisis Jeesuse surma ajal risti juures (**Johannese 19:25**). Ta võis olla selles tekstis mainitud Kleopase naine.

1. Kui sa oled kunagi kaotanud armastatud inimese, siis tead, millised mõtted, tunded ja kahetsused täidavad leinajat peale matuseid. Räägi nendest.
 - Jeesus oli kaks päeva varem väga julmal viisil tapetud. Mis võis nende päevade jooksul Kleopase ja tema sõbra jaoks kõige raskem olla?
2. Miks laskis Jeesus neil kahel leinaval mehel kõigepealt oma murest rääkida (salmid 15-17)?
 - Mis oleks juhtunud, kui Jeesus oleks kohe Piiblit seletama hakanud?
 - Jeesus teab juba kõiki meie muresid – miks tahab Ta neist meie oma suu läbi kuulda?
3. Kuidas muutus nende kahe mehe usk peale Jeesuse surma (salmid 19-21)?
 - Miks need kaks ei uskunud, mida naised ja teised neile ülestõusmisest rääkinud olid (salmid 22-24)?
4. Mille poolest erinevad tõlgendus, mille Jeesus annab oma surma kohta, ning Kleopase ja tema sõbra tõlgendus (salmid 19-21 ja 25-27)?
5. Miks ei mõistnud Kleopas Moosese ja Prohvetite (st Piibli) põhjal, et Kristus pidigi kannatama ja surema?
6. Miks tegi Jeesus, nagu Ta kavatses edasi minna (salm 28)?
7. Miks need kaks meest tundsid Jeesuse ära alles siis, kui Ta leiba murdis?
8. Mis ajendas neid mehi minema pimeduses 11 km pikkuse teekonna tagasi Jeruusalemma?
9. Meie päevil ei usu paljud inimesed, kes end kristlasteks nimetavad, et Jeesus füüsiliselt üles tõusis. Millisesse Jumalasse need inimesed usuvad?
 - Miks ei saa inimene kristlane olla, kui ta ei usu, et Jeesus Kristus tõusis füüsiliselt üles?

RÕÕMUSÕNUM. Jeesus murdis Kleopase majas leiba armistunud kätega. Mehed oleksid pidanud Jeesuse nendest haavaarmidest ära tundma. Me võime ülestõusnud Kristust samal viisil kohata iga kord, kui võtame osa pühast õhtusöömaajast.

38. KÕIGILE RAHVASTELE (Luuka 24:44-53)

1. Mis on Jeesuse sõnade kohaselt see sõnum, mida Tema jüngrid peaksid kuulutama? Kus nad peaksid seda kuulutama?
 - Miks andis Jeesus sellise ülesande üheteistkümmenele harimata mehele?
2. Mis avas jüngrite mõistuse Vanast Testamendist aru saama?
 - Mis peab meiega sündima, et me Vanast Testamendist aru saaksime?
3. Jeesus nimetab oma jüngreid tunnistajateks (salm 48). Millest nad peavad tunnistama?
 - Millest ja kellele peaksime meie tunnistama?
4. Sõna „tunnistaja” saab tõlkida ka kui „märter”. Mis andis jüngritele valmiduse evangeeliumi pärast koguni surra?
5. Jeesus lubab oma järgijatele väge ülevalt. Miks on see vägi Jeesuse tunnistajate jaoks hädavajalik?
 - Mis sa arvad, kas sa oled juba saanud väge ülevalt ja kui jah, siis kuidas?
6. Paulus, kõigi aegade suurim misjonär, kirjeldab seda ülalt saadud väge järgmiselt (rühmajuht lugegu Roomlastele 1:16 ja 2 Korintlastele 12:9-10). Arutle, mil viisil erineb Jumala vägi või jõud selle sõna tavalisest tähendusest?
7. Mis on selle teksti põhjal misjonäriks saamise tingimused?
8. Miks ei jäänud Jeesus ihulikult siia maa peale?
 - Kuidas taevasseminek toimus?
 - Mis andis jüngritele rõõmu, ehkki nende Issand oli nende juurest ära võetud?
9. Arutle, kas jüngritel oli peale taevasseminekut sama lihtne Jeesusega suhelda kui siis, kui Ta alles maa peal oli?
 - Kui sageli oled sina teadlik sellest, et Jeesus on sinu nähtamatu sõbrana sinu lähedal?

RÕÕMUSÕNUM. Sellest, mida Jeesus nüüd taevas teeb, loe Heebrealastele 7:25.

© 2001 Glad Tidings Mission

<http://gladtidings-bs.com>